

Különlenyomat a Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos-gimnáziumának
1942—43. évi Évkönyvéből.

PÉCS SZAB. KIR. VÁROS FELAJÁNLÁSA

JÉZUS
SZENTSÉGES SZIVÉNEK

1943. JÚNIUS 6.

PÉCS, 1943.

NYOMATOTT TAIZS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁBAN.

Különlenyomat a Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos-gimnáziumának
1942—43. évi Évkönyvéből.

PÉCS SZAB. KIR. VÁROS FELAJÁNLÁSA

JÉZUS
SZENTSÉGES SZIVÉNEK

1943. JÚNIUS 6.

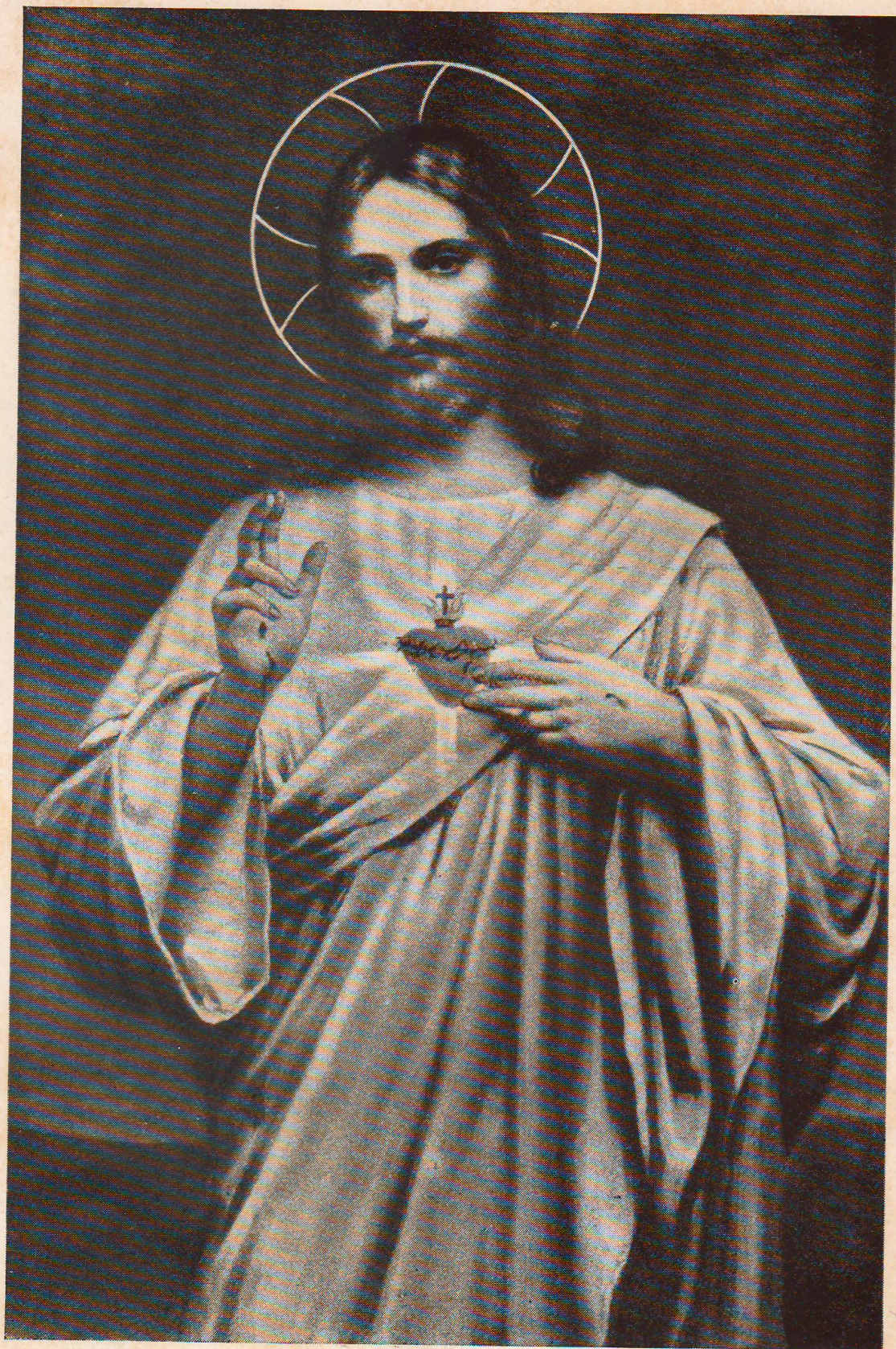

Helényi János

1943. Karácsony.

PÉCS, 1943.

NYOMATOTT TAIKS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁBAN.

Jézus Szentséges Szíve, a Benned reménylők üdvössége!

*Pécs szab. kir. város felajánlása Jézus Szentséges Szívének
1943. június 6.*

PÉCS SZAB. KIR. VÁROS FELAJÁNLÁSA JÉZUS SZENTSÉGES SZÍVÉNEK

1943. június 6.

Ma valahogy olyan bizonytalan minden körülöttünk. Bizonytalan a levegő, hogy vajjon mikor hoz halálhozó gépeket; bizonytalan a föld termése, hogy meghozza-e az élet szükségleteit; bizonytalan maga a föld is, mely sokszor órák alatt csatatérre változik körülöttünk. És mindehhez hozzájárul a világnézeti küzdelmek tombolása, melyekben emberfölötti erők mérik össze erejüket folyton változó szerencsével. Az ember pedig nyugalomra vágyik. Minél jobban ingadozik, recseg körülöttünk a világ, annál inkább vágyakozunk a biztonságra, az állandóságra. Az emberek mind keresnek valamit, amit szilárdnak, maradandónak tartanak. Milyen szerencse, hogy a mi városunk a szeretet Székhelyébe fogódzott bele, mert ennél jobb, állandóbb támaszt seholsem találhatott volna, hiszen „a szeretet soha meg nem szűnik” (I. kor 13, 8.) és „erős, mint a halál” (Én. én. 8, 6.) Milyen boldogan nyugodtak vagyunk, hogy a legjobb részt választottuk: belehelyeztük városunkat és magunkat a szeretet lángoló tűzhelyébe, az Úr Jézus Szentséges Szívébe.

Városunk felajánlása mindnyájunk titkos belső vágya volt. Ezt bizonyítja, hogy alig pattant ki a terv, máris mindenki magáévá tette. Társadalmi közösségek, egyesek buzgólkodtak azon, hogy a terv minél előbb megvalósulásba teljesejék. És 1943. április 30-án a város közgyűlése elhatározta, hogy *Pécs sz. kir. város* ünnepélyes formák közt *felajánlja magát Jézus Szentséges Szívének*.

Azonnal megkezdődtek az előkészületek, hogy biztosítani tudják a város legnagyobb ünnepéhez illő fényt. Megjelentek az utcákon a plakátok: június 6-án a város felajánlja magát Jézus Szívének. Iskolánk rajzolói a templomok, kirakatok számára sorozatban készítették a díszesebb kivitelű, színes plakátokat. A rendezőség óriási munkát végzett, hogy fenn lehessen tartani a rendet a remélt óriási tömegben.

A lelkek előkészítésére is gondoltak. Kellett, hogy ez a nap ne csak fényes külsőség legyen, hanem elsősorban a lelkek ünnepe: a pécsi szívek bekapcsolása Jézus szeretet-áramába, hogy együtt dobogva összeforrva a szeretet Székhelyével dolgozzanak az isteni célért: az emberek üdvösségéért. A templomokban tízezzel osztogatták a Jézus Szívetiszteletről szóló röpiratokat, családfelajánlási lapokat. Szószékek, újsághasábok egyengették a Úr útját a lelkekben. A felajánlás előtti napokon Pécs összes templomában szentségimádásokkal, litániákkal, szentbeszédekkel készült a nép a nagy napra.

Június 5-én délben megérkezik *Angelo Rotta* pápai nuncius, thebai c. érsek, aki a Szentatya képviselőjében jött el, hogy „együtt imádkozzék a pécsiekkel” a felajánlás ünnepén. Este a Jézus Szíve-templomban egyházzenei hangverseny hódolt a kenyér színében rejtőzködő Királynak. A zene- és énekkar, a magánénekesek mind tudásuk legjavát adták a *Krisztus Király Kantáta* szépségeihez az egyik szerző: *szenttamási Horváth Mihály* vezényletével. A másik szerző: *Saad Henrik, S. O. Cist.*, aki néhány nappal előbb, június 2-án költözött az örök hazába, már az Úr trónusa mellett hallgatta a tömjénfüstként magasba törő hangfüzéreket.

Június 6-át, a felajánlás napját reggel 9 órakor ünnepi szent mise nyitja meg a Székesegyházban. A szentmisét, melyen résztvesz a város vezetősége, *Angelo Rotta*, pápai nuncius pontifikálja, és szentmise után pápai áldást oszt.

A városon már a korai órákban ünnepi hangulat ömlik végig. A Széchenyi-téren már díszítik a hatalmas fából ácsolt oltárt, mindenütt zászlók lobognak, iskolákon zöld levél-füzér húzódik végig. Az Úr bevonulásának útvonalán kezdik díszíteni a házakat, mindenütt virág és virág és az ablakokban sok kicsi fehér gyertya. Fél öt felé kezdenek gyülekezni a tömegek, pedig még csaknem két óra van vissza az ünnepség kezdetéig. Hat órakor már mindenki elfoglalta helyét a Pius templom körüli utcákban, aki részt akart venni a körmenetben. Színes és sötét foltok váltogatták egymást az élő embersövényben. A templomban a polgári előkelőségek hivatalos feketéjéből piros pipacsokként virítottak a székesegyházi énekesek ruhái belevegyülve az apácák búzavirág-kékjébe és a virághintő leányok lilium-fehérebe. Orgonaszó zúg fel, tömjénfelhő száll az ég felé, megkondulnak a harangok, mikor *dr. Mosonyi Dénes* nagyprépost elindul a Szentséggel az oltártól. A templom előtt meghullámszik a tömeg és megindul a menet. Elöl a templomi zászlók erdője leventefjak kezében, azután végeláthatatlan sorban a vármegye és város vezetősége, a papság, szerzetesrendek, a tisztiküldöttség, társadalmi egyesületek küldöttségei, az egyetem képviselői díszes talárban, katona- és leventedíszszázad, énekkarok, zenekarok, az iskolák küldöttségei zászlókkal, a baldachin mellett tűzér- és cserkész-díszőrség, és a város polgárai ezrével. A menet útvonalán a járdákon újabb tömegek, ablakokban, kezekben, a fehérruhás leányok kosarában, a szívekben színes, illatos virágok virítanak várva, hogy az Úr lábai elé hullhassanak.

Ezt a diadalmenetet talán Krisztus kétezer év előtti jeruzsálemi bevonulásához lehet hasonlítani. Akkor is a Nagy Hódító vonult végig a városon, a tömeg pedig hozsannázva, pálmaágakkal kezében várta. De ezt a diadalmenetet nem fogja követni keresztút és Kálvária, mert a szívek tárultak itt ki az isteni Szív előtt, hogy befogadják őt.

A Széchenyi-téren ekkor már harmincezer ember várta a menet megérkezését. A legfeltűnőbb színfolt a Belvárosi templom előtt a díszmagyarban pompázó leányok és asszonyok. Köröskörül a téren iskolák diákjai, egyesületek, polgárok várakoztak. A Szentháromság-szobor talapzatát az árvaháziai kis növendékei lepik el apró zászlócskáikkal kezükben. A környező paloták ablakaiból pompás szőnyegek nyúlnak le. A hangszóróban néha megszólal *dr. Merényi Ferenc*, székesegyházi sekrestyeigazgató hangja.

Fél nyolc óra után megérkeznek *Angelo Rotta* pápai nuncius, *dr. Virág Ferenc* pápai trónálló, megyéspüspök és a *Székeskáptalan tagjai*. Ettől kezdve ünnepélyes, áhítatos csend borul a tér fölé. Az emberek az Irgalmasok utcája felé tekintenek, ahol a menetnek fel kell tűnnie. A szívek ünnepi himnuszt dobognak és várják a Király diadalmenetét. Nem kíséri ezt a diadalmentetet ágyúk dörgése, tankok, repülőgépek dübörgése, mint a földi királyokét, csak szelid csengők csilingelése és tiszta hangok zengése. A fejek és térdek mégis őszintébben hajolnak meg a szelid és alázatos szívű Békekirály előtt, mint a büszke, véres csatákban győztes hadvezérek előtt, mert eszünkben van még a Krisztus Király Kantáta szövege:

„Nem zord háborúknak árán lett tied az ország;
Véred Golgotádnak ormán egymagadban ontád.”

Egyszer csak megszólal a hangszóróban a bemondó hangja:

— Most érkezik a körmenet az Irgalmasok temploma elé...

Már hallatszik a zenekar hangszereinek hangja, a tömeg felkapja a dallamot, s mint a pünkösdi szél, zúg a tér felett a felajánlási ének: „Óh, édes Jézus, ég és föld dicsőséges királya...” Negyedórába is bele-
telik, amíg a hosszú emberfolyam beleömlik a téren várakozók soraiba. Az Oltárszentséget új, díszes szentségtartóba teszik és úgy helyezik el az oltáron. Felhangzik a „Szent vagy Uram!”, a megyéspüspök úr incenzálja az Oltárszentséget, a Tantum ergo intonálja, majd áldást oszt a Legszentebbel. A sokezer ember térdreomolva fogadja az áldást. Most a főpásztor a szószékre lép és beszélni kezd:

Dr. Virág Ferenc megyéspüspök szentbeszéde:

— Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottsága sok buzgó lélek kérésére kimondotta, hogy a várost és annak minden lakóját Jézus Szentséges Szívének oltalmába ajánlja. Ez megy végbe most itt előttünk valamennyiünk nevében és részvételével.

— Kétségtelen, hogy a szörnyű háborútól s a velejáró borzasztó pusztulásoktól féltjük szeretett városunkat és mindazt, amit nekünk ez az ősi keresztény mecsekalji város jelent. Bűn ez?!

— Mikor Jézus Jeruzsálembe történt ünnepies bevonulása alkalmával megpillantotta a napfényben úszó várost, megsiratta, mondván: „Vajha, te is megismerted volna legalább ezen a te napodon, amik békességedre szolgálnak, most pedig el vannak rejtve szemeid elől.”

— Félünk mi magunk is és féltjük ifjúságunkat és aggodalommal gondolunk a magunk és gyermekeink jövő sorsára. Sok-sok lelki erőre van szükségünk, hogy keményen álljunk és szembe nézzünk minden veszéllyel és hogy hitünkben meg ne fogyatkozzunk.

— Bűn az, hogyha háborús erkölcsök rontásaival szemben menedéket keresve Jézus Szentséges Szívébe, minden erények mélységének oltalmába ajánljuk magunkat?

— A hosszan tartó háború az életnek amúgyis súlyos keresztjét még súlyosabbá teszi. Nem szabad elernyednünk! Az élet terhes igája alatt

görnyedőknek szólnak Jézus szavai: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve és én megennyhítlek titeket”.

— Ha valamikor, most mikor a gondok sokasága nehezedik ránk, nemcsak egyesekre, hanem a családokra, községekre, városokra, vármegyékre, az egész országra, érezzük, hogy szükségünk van reá, aki a szeleknek és a háborgó tengernek parancsolni tud. Szükségünk van Jézus jelenlétére és vigasztalására, az irgalmas szamaritánus jóságos szívére, segítségére. A szegények, szenvedők, leromlott bűnösök mindig megéreztek, kihez közeledhetnek bizalommal; megéreztek a jó szív közelségét. Seregesen tódultak feléje. Így történt Kafarnaumban is: „Beesteledvén pedig, amint lement a nap, hozzája vivék mind a betegeket és ördögösöket; az egész város odagyúlt az ajtóhoz” Simon és András házának kapujához, ahol Ő tartózkodott. És mint Kafarnaumban, másutt is felkeresik, nemcsak a nép, a szegénység, hanem előkelő urak, mint Nikodemus és gazdagok, mint arimathiai József, nemcsak betegek, nyomorékok, bélpoklosok, hanem katonák, halászok, vámosok, nemcsak nyilvános bűnösök, hanem feddhetetlen erkölcsűek, tökéletességre törekvők is, mint a gazdag ifjú.

— Ő, ezért ne csodáljuk, de ne is szégyeljük, hogy ma az egész város eljött Hozzá és itt van jóságos, irgalommal teljes Szent Szívének kapuja előtt, hiszen Ő dúsgazdag mindazok iránt, kik hozzá folyamodnak.

— Ugyanolyan lelkülettel keressünk vigasztalást és oltalmat Jézus Szentséges Szívénél, mint önmaga keresett keserves kinszenvedése előtt az olajfák kertjében mennyei Atyjánál. „Atyám, ha lehetséges múltjék el tőlem e pohár”. Háromszor is imádkozék ugyanazon beszédet mondván, mint a Szentírásból tudjuk. Kérte, hogy múltjék el tőle a kinszenvedések keserű kelyhe, mitől való félelmében vért izzadott, de mindannyiszor hozzá fűzte: mindazonáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te. Ő tudta, mi vár reá, ismerte mennyei Atyjának akaratát és mégis imádkozott, keresett oltalmat, segítséget; mi nem ismerjük a jó Isten végzéseit, azért Szentséges Szívének oltalmába ajánlva magunkat, keresünk segítséget, vigasztalást, erőt, készséggel Isten szent akaratára bízva magunkat. Ez nem a gyávák imádsága, hanem az emberi természet gyengeségével számoló alázatos hívő lelkek imádsága, melyre nekünk példát maga az Úr Jézus adott.

— Senki se bízzék magamagában! „Ébren legyetek és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek — intette az Úr tanítványait — a lélek ugyan kész, de a test gyöngé.”

— Ne feledkezzünk meg a zsoltáros szavairól: „Ha nem az Úr őrzi a várost, öre hasztalan virraszt felette”. „Kezdetben vala az Ige és az Ige Istennél vala és Isten vala az Ige... Mindenek őáltala lettek és ő nála nélkül semmi sem lett, ami lett”. Mindenek őáltala lettek, az ég és föld és minden ami az eget és földet betölti. „Az Úré a föld és ami azt betölti. A föld kereksege minden lakója”. „És az Ige testté lön és miköztünk lakozék és láttuk az Ő dicsőségét telve malaszttal és igazsággal.”

— Testté lett Ige, te vagy az ég és föld Ura és Királya! Hozzád jöttünk nagy szorongattatásunkban, hogy alázatos és bűnbánó lélekkel nyilvánosan megvalljuk, ha nem is vagyunk méltók rá: mi a tiéd vagyunk és akarunk maradni mindörökké.

— Jézus Szíve, benned reménylők üdvössége, irgalmazz nekünk! Amen.

A főpásztor szavai még visszhangozzák az áldozatos önátadás dalát a szívek húrjain, amikor a város első polgárának imája hangzik fel a hangszórókban:

Dr. Esztergár Lajos polgármester felajánló imája

— Mindenható Isten, Jóságos Urunk, szerető Mennyei Atyánk! A megpróbáltatások e nehéz napjaiban, a rengő föld hátáról Hozzád emeljük tekintetünket. Tőled várunk oltalmat és segítséget. Nálad keressük a béke, a megnyugvás, a bizalom Ararátját. Csodálatos szeretetedet és jószágodat különösen akkor mutattad meg, amikor egyetlen Fiadat, Jézus Krisztust érettünk, gyarló emberekért szenvedni és meghalni engedted, hogy minket így megválthasson s a boldogság honát megnyithassa minden bűnösnek, ha megtér és bűnbánóan bocsánatodért folyamodik.

— Súlyos tévelygéseink, vétkeink terhe alatt megtörve, Hozzád fordulunk és a Te Szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztusunk Szentséges Szíve oltalmát esdjük városunkra. Hajolj le hozzánk, kik e város falai között küzdünk, szenvedünk, hajolj le hozzánk és emelj magadhoz. Áraszd reánk szíved melegségét, hogy a kínok és kétségek fagyába dermedt lelkünk új reménységre támadjon, sugározd reánk szereteted fényét, hogy meglássuk az utat, melyet a Te akaratom jelölt ki számunkra, s melyen vigadozva, vagy könnyek között, győzve, vagy legyőzve haladnunk kell.

— Jézusunk! a Te szívedet átfúrta egykor az emberi gyarlóság és gonoszság lándzsája s Te mégsem szüntél meg soha szeretni bennünket. Ez bátorít arra, hogy most is Hozzád meneküljünk és átszúrva is diadalmas Szentséges Szíved oltalmát kérjük.

— Először az anyákért, e termő ágakért esedezünk. Tanítsd őket, hogy megértsék szent kötelességüket. Szenteld meg őket, hogy szeressék gyermekeiket, akikkel az Isten akarata ajándékozta meg őket. Véd és oltalmazd az anyákat, amikor az életnek adják át zsenge magzataikat. De állj mellettük később és mindig, hogy minden anyai gondjuk és fáradozásuk a Te dicsőségedet, a nemzet és a haza javát szolgálja.

— Adj az apáknak erőt, értelmet és komoly felelősségérzetet. Családjuk hajóját bizton kormányozzák, szeretetteikért és a közösségért tudjanak áldozni és dolgozni, jó fiaik legyenek az országnak, jó polgárai e városnak, hogy hű fiakat és leányokat neveljenek.

— Vedd, Uram, Szíved oltalmába e város minden kisdedét és gyermekét. Űzd el fejük fölül a szenvedések felhőit, hogy a boldogság nap-sugarán érlelődjék lelkük és testük az egyszer amúgy is eljövendő megpróbáltatásokra. Te mondtad, hogy a „kisdedeké a mennyek országa“. Tudjuk, hogy különösképpen szereted őket. Vigyázz rájuk, hogy majdan beteljesedjék általuk városunk és nemzetünk reménysége.

— Adj a nevelőiknek kegyelmet és erőt, hogy betölthessék nehéz hivatásukat, ne fáradjanak el soha, lankadatlanul munkálkodhassanak.

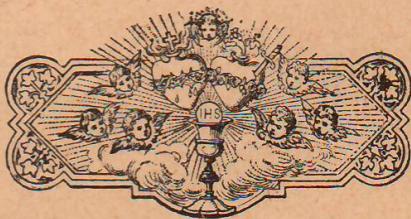
— Vedd, Uram Szíved oltalmába az ifjakat! Őrizd meg őket ifjúságuk tévelygéseitől. Tanítsd őket önfegyelemre, lemondásra, acélozd meg akaratukat, öltöztess őket a kötelességtudás páncélzatába, hogy megállják majd helyüket ott, ahová állítod őket embertársaik, e város és a nemzet érdekében.

— Vedd, Uram jóságos Szíved oltalmába a polgárság érdekeit, házaít, jószágait, otthonát. Minden otthon a Te hajlékod legyen, hogy a Szívedből sugározó szeretet aranyozza be a családok életét.

— Jézus Szentséges Szíve, vedd oltalmadba e város apraját, nagyját, szegényét, gazdagját, öregjét, fiatalját, minden rendű és rangú polgárát, áraszd ránk a Te szeretetedet, hogy annak fényében és melegségében élhessünk, dolgozhassunk, mint egy áldott nagy család, add meg mindannyiunknak azt a kegyelmet, hogy, ha majd bölcs akaratod szerint Előtted számadásra kell megjelennünk, mindannyiunkat a jobb kezed felől állítsz, hogy e város minden polgára együtt legyen majd egyszer az örök mennyei boldogság honában. Ámen.

A felajánló imádság után *Szentes Károly* karkáplán előimádkozza a Jézus Szíve litániát. A sok tízezres tömeg ajkáról felzúgó „Irgalmazz nekünk!” hol mint esdeklő kérés, őszinte bűnbánat, hol mint reszkető reménykedés és bizalom szállt az Úr trónusa elé. Majd újra „Szent vagy Uram!”, „Genitori”, térdenállva fogadott áldás, azután felemelkedik *Angelo Rotta* pápai nuncius és apostoli áldást oszt a városnak és aláztosan térdre boruló polgárainak. Ekkor felharsan az Eucharisztikus Kongresszus diadalindulója: „Győzelemről énekeljen...” Ennek hangjainál vonul be a kenyérszíne alatt rejtőzködő Üdvözítő a belvárosi templomba. Az ötvenezer ember hatalmas orgonája tovább zeng: elénekeli a pápai, majd a magyar himnusz. Azután példás rendben oszlani kezd.

Az éjtszaka lassan kezdi ráborítani fekete takaróját a városra. Az ablakokban egyre fényesebben csillognak a gyertyák, mécsesek, az angyalkák kezdik kigyújtogatni az égi lámpásokat. Az emberek lelkében is pici lángnyelvek gyulladnak föl. És a kis lángocskák arról énekelnek, hogy ebben a városban ezentúl békének és szeretetnek kell uralkodnia, mert a végtelen Szeretet, aki kis piros emberszívben vett lakóhelyet, hogy közelebb lehessen hozzánk, megáldotta a várost, magához ölelte a pécsi szíveket...

*Pécs szab. kir. város felajánlása Jézus Szentséges Szívének.
Dr. Virág Ferenc, megyéspüspök a legméltóságosabb Oltáriszentséggel áldást ad.*

Fot. Merényi.